

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 569/2015-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. novembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Júliusom Kvetánom, Štefánikova 17, Humenné, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 462/2013 a jeho uznesením zo 17. decembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. marca 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), doplnená podaniami doručenými 27. apríla 2015, 13. mája 2015, 30. júna 2015, 28. augusta 2015, 4. novembra 2015 a 12. novembra 2015, ktorými namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 462/2013 a jeho uznesením zo 17. decembra 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom doručeným Okresnému súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) 6. mája 2010 domáhal povolenia obnovy konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 16 C 177/2006.

Okresný súd uznesením sp. zn. 14 C 123/2010 z 24. marca 2011 zamietol návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania vedeného pod sp. zn. 16 C 177/2006 právne dôvodiac poukazom na nesplnenie zákonných podmienok na povolenie obnovy konania podľa § 228 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Na základe sťažovateľom podaného odvolania proti označenému uzneseniu okresného súdu Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 8 Co 53/2011 z 5. marca 2012 zrušil odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že okresný súd neprerokoval návrh sťažovateľa na verejnom pojednávaní.

Okresný súd po tom, ako vec opätovne prerokoval, uznesením sp. zn. 14 C 123/2010 zo 6. marca 2013 (ďalej len „uznesenie okresného súdu zo 6. marca 2013“) návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania vedeného pod sp. zn. 16 C 177/2006 opätovne zamietol. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, ktorým okresnému súdu vytýkal, že sa nedostatočným spôsobom vysporiadal s ním uvedenými novými skutočnosťami, a preto žiadal odvolaním napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie, eventuálne uznesenie okresného súdu zmeniť a jeho návrhu v celom rozsahu vyhovieť.

O odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 8 Co 100/2013 z 26. augusta 2013 (ďalej len „uznesenie krajského súdu z 26. augusta 2013“), ktorým uznesenie okresného súdu zo 6. marca 2013 s poukazom na § 219 ods. 1 a 2 OSP ako vecne správne potvrdil, pričom poukázal na správnosť dôvodov uznesenia okresného súdu, s ktorými sa stotožnil, a na zvýraznenie ich správnosti ich ešte doplnil o ďalšie dôvody.

O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že právo na ich náhradu nepriznal žiadnemu účastníkovi.

Podľa sťažovateľa sa krajský súd právne vysporiadal len s „*dvoma novými skutočnosťami uvedenými na str. 5 ods. 2 uznesenia odvolacieho... pričom na str. 3 posledný odsek a str. 4 v ods. 1 až 3 uznesenia odvolacieho súdu odvolací súd uvádza len tri zo šiestich nových dôkazov, na ktoré sťažovateľ poukázal v odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa z 6. marca 2013.*

Sťažovateľ trvá na tom, že ostatné štyri nové dôkazy boli spôsobilé k tomu, aby súd prvého stupňa a súd odvolací povolil obnovu konania. S týmito štyrmi novými dôkazmi - skutočnosťami sa odvolací súd po preskúmaní uznesenia okresného súdu vôbec právne nevysporiadal.“

Preto sťažovateľ podal 25. septembra 2013 dovolanie proti uzneseniu krajského súdu z 26. augusta 2013. Najvyšší súd ako súd dovolací o dovolaní sťažovateľa rozhodol napadnutým uznesením tak, že dovolanie odmietol.

Vzhľadom na to, že dovolací súd sa vôbec právne nevysporiadal so štyrmi novými dôkazmi, ktoré podľa sťažovateľa mohli pre neho znamenať priaznivejšie rozhodnutie vo veci, ktoré on nemohol bez vlastnej viny predložiť alebo tvrdiť v pôvodnom konaní a ktoré sú uvedené v dovolaní sťažovateľa, sťažovateľ označené uznesenie dovolacieho súdu považuje za porušenie jeho v sťažnosti označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru.

V jednotlivých doplneniach sťažnosti sťažovateľ viacerými listinnými dôkazmi preukazoval skutočnosť, že nájomná zmluva uzatvorená s odporcom – [REDAKOVANÉ], bola uzatvorená 21. decembra 1996, a nie, ako sa podľa neho uvádza, v napadnutom uznesení najvyššieho súdu, že „... *platná je nájomná zmluva č. 512-037/96 uzatvorená 20.12.1996*“.

Sťažovateľ v sťažnosti poukázal na uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 819/2014 z 26. novembra 2014, ktorým bola jeho sťažnosť, ktorou namietal porušenie tam uvedených práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 123/2010 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 100/2013, vo vzťahu k okresnému súdu z dôvodu nedostatku právomoci odmietnutá a vo vzťahu ku krajskému súdu ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (pretože sťažovateľ podal spolu so sťažnosťou adresovanou ústavnému súdu aj dovolanie).

Z predmetného uznesenia ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ bol poučený, že v prípade posúdenia dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného, teda v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľovi lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci *Zvolský a Zvolská verzus Česká republika*, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54). Výnimka z uvedeného pravidla by prichádzala do úvahy iba v prípade, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučovali. *A contrario* potom platí, že v prípade vecného posúdenia a rozhodnutia najvyšším súdom o dovolaní bude mať sťažovateľ k dispozícii už iba podanie sťažnosti ústavnému súdu smerujúcej proti tomuto rozhodnutiu, a to za obvyklých podmienok.

Na základe už uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol takto:

„Ústavné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl.46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a pre porušenie práva na spravodlivý súdny proces podľa čl.6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd v znení protokolu č. 11 vo veci vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 4 Cdo 462/2013 porušené bolo...

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17. decembra 2014 č. k. 4 Cdo 462/2013-670 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, III. ÚS 142/2011). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený. Dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je

absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím, konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie sťažovateľom označených práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa ako neprípustné.

V tejto súvislosti ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné v úvode uviesť, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

Zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti ďalej vyplýva, že práve všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo dohovoru (I. ÚS 4/2000), preto právomoc ústavného súdu pri ochrane práva každého účastníka konania nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01) alebo všeobecné súdy neposkytnú ochranu označenému základnému právu sťažovateľa v súlade s ústavnoprocenými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci.

Kompetenciou ústavného súdu je v prípadoch napadnutia rozhodnutí všeobecných súdov kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem a postupu, ktorý im predchádzal, s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní pred ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo rozhodnutím (opatrením alebo iným zásahom) došlo k porušeniu základného práva alebo

základnej slobody. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne aj IV. ÚS 43/04). Ak nie sú splnené tieto predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru o vecnej spojitosti medzi základnými právami alebo slobodami, ktorých porušenie sa namieta, a napádaným rozhodnutím všeobecných súdov a postupom, ktorý im predchádzal.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom...

Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Predovšetkým ústavný súd pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09).

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne

a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy).

V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie práva na súdnu ochranu rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07).

Vychádzajúc z možných mantinelov ústavno-súdnej korekcie rozhodovacej činnosti všeobecných súdov sa ústavný súd oboznámil s napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Predchádzajúce uznesenie okresného súdu a osobitne ani krajského súdu ústavný súd posudzovať nemohol, keďže je viazaný sťažnosťou (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) a sťažovateľ v petite sťažnosti nenamietal porušenie svojich práv týmito rozhodnutiami nižších súdov. Zákonná požiadavka viazanosti návrhom platí zvlášť pre návrh výroku rozhodnutia ústavného súdu, teda petit sťažnosti, kde sťažovateľ formuluje výrok rozhodnutia ústavného súdu, ktorého sa domáha (m. m. III. ÚS 166/02). To znamená, že ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Najvyšší súd v odôvodnení svojho uznesenia najskôr zhrnul podstatné dôvody uznesenia okresného súdu a krajského súdu, dovoláciu argumentáciu sťažovateľa a následne

podrobne s poukazom na príslušné zákonné ustanovenia uviedol dôvody, pre ktoré nie je dovolanie sťažovateľa prípustné.

Ďalej najvyšší súd uviedol, že dovolateľ netvrdil, že v konaní o návrhu na obnovu konania došlo k procesným vadám v zmysle § 237 písm. a) až e) a g) OSP a „*existencia týchto väd ani nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z uvedených ustanovení nevyplýva. Posudzujúc dovolanie žalovaného podľa jeho obsahu (por. § 41 ods. 2 O. s. p.), namieta, že v konaní došlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesné nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné oprávnenia priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.*“.

Pokiaľ sťažovateľ odňatie možnosti konať pred súdom videl v postupe okresného súdu spočívajúcom vtom, že napriek tomu, že mu uznesením sp. zn. 14 C 123/2010 z 5. októbra 2010 bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, avšak bez poučenia o možnosti požiadať o ustanovenie právneho zástupcu, dovolací súd poznamenal, že „*v prípade rozhodovania o oslobodení od súdnych poplatkov podľa § 138 ods. 1 O. s. p., súd takúto poučovaciu povinnosť nemá*“, a poukázal aj na ustanovenie § 30 OSP s tým, že „*z obsahu predmetného spisu však nevyplýva, že by žalovaný požiadal súd o ustanovenie advokáta. Žalovaný požiadal zároveň s podaním návrhu na obnovu konania (por. č. l. 1) len o oslobodenie od súdnych poplatkov, ktoré mu bolo hore uvedeným uznesením aj priznané. Navyiac, z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný si sám zvolil do konania zástupcu na svoje zastupovanie a to na základe plnej moci udelenej advokátovi 24. apríla 2013 (por. č. l. 215). Jeho námietka o nemožnosti kvalifikovane v konaní uplatňovať svoje práva je preto neopodstatnená.*“.

Sťažovateľ taktiež v dovolaní namietal nepreskúmateľnosť uznesenia krajského súdu z 26. augusta 2013, pričom najvyšší súd na tomto mieste zdôraznil, že „*v preskúmvanej veci dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Dovolaním napadnuté uznesenie dalo*

odpoveď na skutkovo a právne relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, keď v dostatočnom rozsahu zodpovedalo, prečo návrhu na obnovu konania nebolo možné vyhovieť. Okolnosť, že táto odpoveď dovolateľa neuspokojuje, neznamená, že odôvodnenie nespĺňa parametre zákonného rozhodnutia v zmysle § 169 ods. 1 v spojení s § 157 ods. 2 O. s. p.“.

Ďalej najvyšší súd v sťažnosťou napadnutom rozhodnutí poukázal na to, že z obsahu dovolania vyplynula možnosť, že sťažovateľ namietanú procesnú vadu vyvodzuje z toho, že „*prvostupňový a odvolací súd mali jeho návrhu vyhovieť a obnovu konania povoliť, lebo tu bolo niekoľko „nových dôkazov“ v zmysle § 228 ods. 1 O. s. p.“.* Pre tento prípad dovolací súd uviedol, že „*predmetná námietka by sa po obsahovej stránke týkala nesprávnosti právnych záverov súdov, konkrétne v otázke aplikácie § 228 ods. 1 písm. a/ a b/ O. s. p. súdmi. Ustanovenie § 237 písm. f) O. s. p. ale odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti len so znemožnením realizácie konkrétnych procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania, a nie správnym posúdením veci súdom zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právnym posúdením veci súdom sa účastníkovi konania neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f) O. s. p. (por. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť iba procesné prípustné dovolanie (por. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), nie je ale procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. a nezakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia.*

Dovolateľ tvrdí, že súdy sa nedostatočne vypořádali so všetkými skutočnosťami, ktoré vyšli v konaní najavo (zrejme uplatnenými dôvodmi obnovy konania). Z obsahu návrhu na povolenie obnovy z 5. mája 2010 (č. l. 1-7) však vyplýva, že návrh obsahoval najmä tvrdenia o zamlčovaní dôkazov žalobcom v obnoviť sa majúcom konaní 16 C 177/2006 a tiež v konaniach vedených medzi totožnými účastníkmi na Okresnom súde Košice I. pod sp. zn. 36 C 463/2009 a sp. zn. 26 C 55/2006, s ktorými sa však súdy vypořádali tak, že skutočnosti uvádzané v spojení s týmito konaniami nie sú skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohol žalovaný použiť a nemohli sa vykonať v pôvodnom konaní a môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.“.

Najvyšší súd vysvetliac podstatu a účel obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku považoval za plne opodstatnenú argumentáciu súdov nižších stupňov akcentujúcu to, «že v predchádzajúcom konaní vedenom na Okresom súde Prešov pod sp. zn. 16 C 177/2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 Co 111/2009 z 11. januára 2010, ale tiež uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 5. augusta 2010 sp. zn. 3 Cdo 145/2010, bolo preukázané, že uzavretá nájomná zmluva je platná a žalovaný neuhradil nájomné za uvádzané obdobie. Súd sa vyjadril taktiež k otázke nedodržania lehoty fakturácie, označenia subjektov nájomnej zmluvy na faktúre, odkazu fakturácie na objednávku, neudelenia súhlasu so stavebnými zmenami, pričom so všetkými týmito otázkami sa v rámci rozsudku úplne vyporiadal. Skonštatoval, že žalobca iba opätovne poukázal na tie skutočnosti, ktorými sa súd už zaoberal v pôvodnom konaní a ktoré nemali vplyv na rozhodnutie súdu vo veci samej, resp. pokiaľ žalobca poukázal v tomto konaní na ďalšie skutočnosti, nejednalo sa o také skutočnosti, resp. dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní a taktiež sa nepochybne nejednalo o skutočnosti, ktoré pre neho môžu privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Rovnako odvolací súd nepovažoval odpoveď mesta Humenné č. sp.: 5683/2010, ani „historický prehľad údajov z obchodného registra“ za dôkazy spôsobilé na povolenie obnovy konania, naviac, keď žalovanému nič nebránilo takéto dôkazy predložiť už v pôvodnom konaní.».

Vychádzajúc z obsahu dovolania a s prihliadnutím na sťažovateľom zvolené formulácie najvyšší súd uzavrel, že «ostatné dôkazy, na ktoré žalovaný poukázal v dovolaní, mali mať iba sekundárny význam - v ich prípade nešlo ani o „novú okolnosť“, ale iba o dôkazy, ktorými malo byť preukázané, že sa o „novej okolnosti“ dozvedel dodatočne. Pokiaľ ale účastník zo svojej viny neuplatnil určitú skutočnosť v pôvodnom konaní, je vylúčený aj s dôkazmi, ktoré majú túto skutočnosť preukázať (R 72/1954).

Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že procesným postupom súdov nižších stupňov nedošlo v prípade žalovaného k odňatiu možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.) a k odmietnutiu spravodlivosti (*denegatio iustitiae*).».

Podľa názoru sťažovateľa malo dôjsť v konaní k procesnej vade konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) OSP, ktorú podľa názoru najvyššieho súdu bližšie nekonkretizoval, a taktiež malo dôjsť k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci [§ 241 ods. 2 písm. c) OSP]. Pokiaľ ide o tieto námietky sťažovateľa, najvyšší súd uviedol, že *„tieto by bolo možné preskúmať len vtom prípade, ak by dovolanie bolo prípustné. Dovolací dôvod v zmysle týchto ustanovení, ak by aj bol daný, sám osebe však nezakladá prípustnosť dovolania, preto sa dovolací súd týmito námietkami nemôže zaoberať.“*

Pri skúmaní prípustnosti dovolania sťažovateľa najvyšší súd dospel k záveru, že *„tento opravný prostriedok nesmeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustný (nie je podaný proti žiadnemu z rozhodnutí uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., v dovolacom konaní nevyšli najavo procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. a nepreukázala sa žalovaným tvrdená existencia procesnej vady v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné“*.

Ako z uvedeného vyplýva, najvyšší súd napriek tomu, že dovolanie odmietol, pretože nezistil existenciu dôvodov zakladajúcich prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu v zmysle dikcie ustanovení § 237 a § 238 OSP, primeraným spôsobom sťažovateľovi vysvetlil, že ním formulované dovolacie dôvody ešte nezakladajú prípustnosť dovolania, pričom sa ústavne konformným spôsobom vysporiadal so všetkými dovolacími námietkami sťažovateľa vrátane poukázania na argumentáciu súdov nižších stupňov v predchádzajúcom konaní vedenom na Okresom súde Prešov pod sp. zn. 16 C 177/2006 v odvolacom konaní Krajského súdu v Prešove vedenom pod sp. zn. 2 Co 111/2009, ale tiež v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 145/2010 z 5. augusta 2010.

Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je

alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

Najvyšší súd vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil, prečo považuje dovolanie podané sťažovateľom za procesne neprípustné, pričom argumentáciu sťažovateľa odôvodňujúcu porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy ústavný súd vyhodnotil ako nedostatočnú na to, aby na jeho základe bolo možné v prípade prijatia sťažnosti na ďalšie konanie zistiť spojitosť medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením označených práv.

Za situácie, keď najvyšší súd dospel ústavne konformným spôsobom k záveru o neprípustnosti dovolania, nebol ani povinný vecne preskúmať v ňom obsiahnuté argumenty sťažovateľa.

Pokiaľ sa sťažovateľ s právnym názorom najvyššieho súdu v otázke akceptácie vyslovenej neprípustnosti ním podaného dovolania nestotožňuje, ústavný súd zdôrazňuje, že otázka posúdenia podmienok dovolacieho konania je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľom označených práv.

Ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by napadnuté uznesenie najvyššieho súdu robila ústavne neakceptovateľným, a teda vyžadujúcim ústavno-súdnu korekciu z dôvodu zásahu do základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu, resp. spravodlivé súdne konanie, a preto sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd navyše poukazuje aj na doterajšiu judikatúru ESLP, z ktorej možno vyvodit', že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj obnovu konania (m. m. I. ÚS 5/02, A. B. v. Slovenská republika, rozsudok zo 4. marca 2003 a v ňom odkaz

na ďalšiu judikatúru), pretože ide o rozhodnutia, ktoré priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru. Článok 6 ods. 1 dohovoru neobsahuje právo na revíziu súdneho konania [bližšie pozri Svák, J. Ochrana ľudských práv z pohľadu judikatúry a doktríny štrasburských orgánov ochrany práva. Žilina : Poradca podnikateľa 2003, s. 369 – 370; (m. m. IV. ÚS 382/09, IV. ÚS 403/09)].

Vychádzajúc z už uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa aj v tejto jej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol ako celok, ďalšími návrhmi sťažovateľa sa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. novembra 2015